

Posudek oponenta na bakalářskou práci Eriky Regak *Moc korporací v USA: případ oligarchizacie?*

Formální stránka práce

Předložená práce má 51 stran. Práce je psaná ve slovenském jazyce. Text práce je rozdělen na čtyři kapitoly. Autorka řádně cituje a uvádí bibliografické odkazy. Autorce ovšem občas neuniknou překlepy či vynechaná slova. Práci by také prospěla důkladnější redakce, která by vychytala problémy jako uvádění nesprávných názvů prací (např. *Politikos* místo uváděného *Politicus*, s. 4.).

Obsahová stránka práce

Uvedeným hlavním tématem práce je popsat působení velkých technologických firem v USA prostřednictvím konceptu občanské oligarchie. Autorka při výkladu tohoto tématu postupně pokrývá tato témata: První kapitola představuje náčrt vývoje pojmu oligarchie od Platóna po Jeffrey Winterse. Druhá kapitola popisuje za prvé oligarchii ve Spojených státech, za druhé vzestup společností Google, Apple, Facebook a Amazon, za třetí představuje historické období Pozlaceného věku. Třetí část se zabývá praktikami korporací v občanské oligarchii jako jsou lobování, ovlivňování voleb a vyhýbání se zdanění. Čtvrtá kapitola představuje řešení problému oligarchie ve Spojených státech, jak byla navržena různými badateli či politiky. V závěru práce autorka shrnuje předcházející výklad a dochází k závěru, že na USA lze vzhledem k roli technologických korporací aplikovat koncept občanské oligarchie.

Z výše uvedeného přehledu témat a struktury práce je zřejmý její hlavní problém, kterým je celkově povrchní uchopení tématu. Autorka nejenom, že skáče z tématu na téma, přičemž je často vykládá na úrovni novinového článku, ale prokazuje, že nerozumí klíčovými teoriím a konceptům, které používá ve své práci.

Předně, autorka nerozumí koncepci a metodologickému přístupu k oligarchii od Jeffreyho Winterse. Wintersův přístup je v rámci studií oligarchie specifický v tom, že umožňuje prostřednictvím MPI (Material Power Index) identifikovat jako oligarchy konkrétní osoby a nikoli korporace. Z toho pohledu autorka odmítla nejcennější přínos Wintersova přístupu. Lze se tedy domnívat, že autorka nejenom neporozuměla klíčovému konceptu své práce, ale je také možné si klást otázku, zda neměla zvolit jiný metodologický přístup (např. *business-interest groups*). Za velmi problematický považují i autorčin výklad vztahu republikanismu a demokracie u Otců zakladatelů, v němž autorka zcela přehlídí jak dobový význam pojmu demokracie, s nímž Otcové pracovali, tak podobnost moderní demokracie s jejich koncepcí demokracie spočívající ve schopnosti lidu vynášet „verdikt“ nad jednáním politiků. Za nepovedený bonmot považují tvrzení autorky, že Facebook v roce 2016 způsobil zvolení Donalda Trumpa. (s. 29)

Vzhledem k výše uvedenému, a především k jisté povrchnosti, s níž je práce zpracována, **nedoporučuji práci k obhajobě.**

Mgr. Jan Bíba, Ph.D.